

“Miłość jest wtedy, gdy jesteś prawdziwy w oczach drugiego człowieka”, czyli wykład prof. Bogdana de Barbaro i ks. dra Jacka Prusaka z cyklu „Wielkie Pytania w Nauce”

2

f

“Ludzie mogą przestać wierzyć, ale nie mogą przestać kochać” – te słowa księdza prelegenta zakończyły pierwsze spotkanie IV edycji cyklu wykładów “Wielkie Pytania w Nauce”, których organizatorem jest Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania we współpracy z Tygodnikiem Powszechnym. 27 listopada w Filharmonii Podkarpackiej swoje prelekcje wygłosili zaproszeni goście: prof. Bogdan de Barbaro, psychiatra i psychoterapeuta, oraz ks. dr Jacek Prusak, jezuita i psycholog. W jakich czasach żyjemy? Czy są one zagrożeniem dla miłości? I czym miłość jest tak w ogóle? Odpowiedzi na te pytania starali się udzielić prelegenci.

(Materiały prasowe)

Podczas spotkania zatytułowanego “Miłość zagrożona przez ponowoczesność”. Dyskutanci poruszali nietrawne tematy dotyczące relacji międzyludzkich i współczesnego pojęcia miłości. Wykład został zorganizowany przez Wyższą Szkołę Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie wraz z Fundacją Tygodnika Powszechnego, a dyskusję, tradycyjnie, poprowadził Wojciech Bononowicz. Wśród znamienitych gości, którzy przysłuchiwali się prelekcjom, znalazł się m.in. ks. Adam Boniecki – były redaktor naczelny Tygodnika Powszechnego.

“Selfie – selfish”

Jako pierwszy wystąpił prof. Bogdan de Barbaro, który zaczął od pytania, czym jest miłość, przywołując różne znane nam określenia i odniesienia: św. Augustyna, Normana Daviesa czy nawet Beatlesów. Stwierdził, że nie ma właściwie możliwości zdefiniowania tego uczucia – poza tym, że ono jest. Następnie scharakteryzował On ponowoczesność, wskazując jej trzy najważniejsze cechy: niepewność, doraźność i wieloznaczność. “Wszystko wolno, więc nie ma czasu na miłość.” – stwierdził.

Profesor wskazał, że utrapieniem naszych czasów jest wyścig szczurów, który zachęca jedynie do indywidualnego rozwoju, do egoizmu. “Wyścig szczurów pokazuje, że ważniejsza jest walka zamiast więzi.” – mówił. Zwracał uwagę na to, że współczesny świat zachęca nas do zachłanności, więc jesteśmy zachłanni również w miłości. Nastawieni na szybki seks, szybką przyjemność, momentalnie tracimy zainteresowanie związkiem i szukamy czegoś więcej. Dlatego współczesny świat oferuje nam zastępki w postaci zakupów.

“All you need is... shopping centre”

Ponowoczesność przekształciła słynne hasło Kartezjusza w “kupuję, więc jestem”. Profesor de Barbaro zwracał uwagę na to, że w dzisiejszych czasach potrafimy siedzieć obok obrazu Rembrandta i zamiast go oglądać, wezwać SMS-y z informacją, że... właśnie go oglądamy. Zaciera się granica między światem wirtualnym, a realnym – wszak ponowoczesność przyniosła ze sobą rewolucję nie tylko obyczajową, ale też technologiczną.

Pokazując przykłady kolejnych reklam, profesor wskazywał, w jaki sposób mają wpływ na nasze potrzeby, pragnienia i – w końcu – postrzeganie siebie, a w dalszej konsekwencji naszej miłości. “Współczesny świat krzyczy nie tylko, żebyśmy weszli w cudzą intymność poprzez takie programy jak Big Brother, ale też byśmy całkiem pozbyli się swojej poprzez Facebooka” – mówił de Barbaro.

“Sytuacja straszna i niewytłumaczalna”

Profesor zdecydował się zawrzeć w swoim wykładzie jedno zagrożenie dla miłości, które jest uniwersalne, niezależne od ponowoczesności: nienawiść. Podawał przykłady z Marszu Niepodległości, podpalania tęczy, zamalowywania na biało-czerwony kolor kaszubskich nazw miejscowości czy apele “Żydz w on z katolickiego kraju”. “Ciekaw jestem, czy ci ludzie wyrzuciliby też ze swojej religii Jezusa, który był Żydem i Matkę Bożą, która była Żydówką” – podsumował.

“Bóg jest Miłością”

“Nie wiedziałem, czy mam ten wykład wygłosić jako ksiądz, który jest psychoterapeutą, czy jako psychoterapeuta, który jest księdzem.” – zaczął swój wykład ks. dr Jacek Prusak. On również poruszył problem definicji miłości, wskazując na to, że psychologia jest uboga, jeżeli chodzi o jej rozumienie. Wskazywał na dwa określenia – pierwsze, opisujące relację między matką, a dzieckiem, która – choć ma kilka punktów wspólnych – jest całkiem różna od związku dwóch dorosłych osób. Drugie było perspektywą. Ksiądz opisał je jako sposób, w jaki widzimy siebie w związkach, jak oceniamy te związki i jaką one mają jakość.

“Trzyczynnikowa koncepcja miłości”

Ks. dr Prusak oparł swoją ideę miłości o trzy składniki: intymność, namiętność i zobowiązanie. Wskazywał, że związek jest procesem i nigdy nie ma tak, że wszystkie trzy występują w jednakowych proporcjach. “Najważniejszym jest, by najwięcej było intymności i zobowiązania, bo to oczywiste, że namiętność z czasem się zmniejsza.” – mówił.

Opowiadał również o tym, że dawniej ludzie ślubowali sobie wierność, która niosła ze sobą bardzo pozytywne skojarzenia. “Teraz ludzie ślubują sobie spełnienie. I wszystko jest dobrze, do momentu, gdy mi jest dobrze – jak przestają czuć się jak w niebie, kończą związek.” – zauważył.

“Ja ponieważ my”

Bardzo ważnym elementem wykładu księdza doktora było również porównanie związku dwojga ludzi do relacji między klientem, a towarem. Wskazywał, że szukamy w nich samych korzyści dla siebie, i porównał je do leasingu. Stwierdził, że w dzisiejszych czasach panuje przekonanie, że stały związek jest przeszkodą w poszukiwaniu szczęścia. “Żeby związek trwał, potrzebne są dwie osoby – żeby się rozpadł, wystarczy tylko jedna...” – mówił.

Szukając definicji miłości, sięgnął po fragment książki “Aksamitny królik” Margery Williams. “Miłość jest wtedy, gdy jesteś prawdziwy w oczach drugiego człowieka.” – stwierdził na zakończenie. “Czy dzisiejszy świat na to pozwala? Chyba nie, a na pewno nie do końca.”

“To nie my kupujemy reklamę, ale ona nas”

Po zakończonych prelekcjach nadszedł czas na dyskusję prowadzoną przez Wojciecha Bononowicza. Prowadzący zadawał prelegentom pytania własne i te zebrane od publiczności. Panowie dyskutowali o ponowoczesności, wracając do tematu reklamy – wskazując na to, że nie odpowiada ona na potrzeby ludzi, lecz kreuje ich pragnienia, dlatego stanowi duże zagrożenie dla współczesnego pojmowania miłości.

Profesor de Barbaro opowiadał również, jak wielkim problemem są nasze wydumane ambicje i wymagania. “Nawet jeśli w twojej przestrzeni znajdzie się doskonały on czy doskonała ona to ten on – czy ta ona – w pierwszej kolejności będzie szukał kogoś równie doskonałego. Zanim sięgniemy tego ideału, czasem może być zbyt późno.” – wskazywał.

“Dialog, empatia, tkliwość, wspieranie”

Dyskutanci musieli odpowiadać również na trudne zagadnienia dotyczące zdrady. Wskazywali na to, że wiarygodność trudniejsza jest niż w jakimś problemie w relacji, którego nie dostrzegaliśmy lub nie chcieliśmy widzieć. Podkreślali, że jest możliwy dalszy związek, ale pod warunkiem, że zbuduje się go od nowa, a nie będzie naprawiać – bo “w tamtym było coś nie tak, a nie chcemy powielać błędów”.

Na pytanie dotycząc możliwości stworzenia związku przez dwie osoby “pochodzące z dwóch różnych światów”, prelegenci zgodnie odpowiedzieli, że istnieją tylko takie relacje. Wskazywali na niesamowite bogactwo, jakie one niosą.

Panowie na sam koniec powtórzyli swoje definicje miłości. „W miłości powinienem móc być naprawdę sobą” – podkreślał ks. dr Prusak. “Nie wiem, kim jestem, kiedy nie ma drugiego.” Na pytanie o kolejne ery i koniec świata odpowiedź padła krótka: “Ludzie są stworzeni na podobieństwo Boga. Więc choćby nie wiem, co im pakowano do głów, choćby mieli przestać wierzyć, to nie mogą przestać kochać. Miłość zawsze znajdzie drogę własnymi kanałami.”

[Strona internetowa cyklu „Wielkie Pytania w Nauce”](#)

Aleksandra Derencz/WSliZ